

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, 17 listopada 2010 r.

**Pan
Adam Struzik
Marszałek Województwa
Mazowieckiego**

LWA- 4101-14-01/2010
P/10/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie skontrolowała w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, zwanym dalej „*Urzędem*”, realizację przez Zarząd Województwa Mazowieckiego wybranych zadań instytucji zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie skontrolowała także w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych, zwanej dalej „*MJWPU*”, realizację wybranych zadań powierzonych przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli przekazanym Panu Marszałkowi do podpisania 29 października 2010 r. oraz w protokole kontroli podpisanym 21 października 2010 r. przez Dyrektora MJWPU, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, ocenia realizację przez Zarząd Województwa Mazowieckiego wybranych zadań Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Podstawą pozytywnej oceny było: prawidłowe przygotowanie kadr Urzędu wykonujących zadania Instytucji Zarządzającej, zgodne z ustaloną procedurą zatwierdzanie przez Zarząd Województwa projektów do dofinansowania według kolejności wynikającej z list rankingowych, rzetelne sporządzanie i terminowe przekazywanie do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji poświadczeń i deklaracji wydatków, zgodne z ustalonymi procedurami realizowanie projektów pomocy technicznej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły opóźnień w procesie opiniowania i zatwierdzania Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia. NIK zwraca również uwagę na fakt niskiego wykorzystania środków w stosunku do alokacji dla całego okresu programowania (2007-2013).

1. Na mocy porozumień² w sprawie realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPOWM) zawartych pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego (Instytucją Zarządzającą), a MJWPU – Instytucją Pośredniczącą II stopnia – Instytucja Zarządzająca powierzyła MJWPU zadania dotyczące realizacji RPOWM.

W porozumieniu z 2007 r. określono m.in., że w ramach powierzonych zadań MJWPU zobowiązana jest do opracowania instrukcji wykonawczych zgodnie z wytycznymi, podlegających akceptacji Instytucji Zarządzającej i ich bieżącej aktualizacji. W porozumieniach z 2009 r. i 2010 r. Instytucja Zarządzająca powierzyła MJWPU m.in. przygotowywanie i przekazywanie propozycji zmian lub aktualizacji Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Opiniowanie i zatwierdzanie procedur oraz dokumentów opracowanych przez MJWPU, w tym m.in. Instrukcji Wykonawczej, a także koordynacja prac związanych z przygotowaniem projektu należała w Urzędzie do zadań Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego. Zwłoka w opiniowaniu i zatwierdzeniu zmian spowodowała, że przez ponad 1 rok³ MJWPU realizowała swoje zadania na podstawie nieaktualizowanej Instrukcji Wykonawczej z 11 sierpnia 2008 r. MJWPU w okresie od 30 stycznia 2009 r. do 15 czerwca 2009 r. przesłała do Departamentu osiem pism z prośbą o weryfikację/zatwierdzenie dwudziestu trzech procesów/procedur. Do 9 września 2009 r. Departament odniósł się do siedmiu procesów/procedur, a do czasu zatwierdzenia – 25 maja 2010 r. – zaktualizowanej Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia, zaakceptował tylko trzy

² Porozumienia nr SR.ZF./I/07 z 23 lipca 2007 r., nr SR.II./I/09 z 29 grudnia 2009 r., nr SR.II./I/10 z 23 lutego 2010 r.

³ Od kwietnia 2009 r. do maja 2010 r.

procesy. Uwagi do projektu całej Instrukcji Wykonawczej, przekazanego 13 października 2009 r., Departament przesłał do MJWPU 23 grudnia 2009 r.

2. NIK zwraca uwagę na niski poziom wydatkowania środków w ramach RPOWM. Według stanu na 30 czerwca 2010 r. wykorzystano łącznie w ramach Priorytetów I-VIII tylko 4,5% alokacji na lata 2007-2013. Poniżej tej wartości był poziom wykorzystania środków w ramach priorytetów II i IV, a w ramach priorytetu V niedokonano żadnych płatności na rzecz beneficjentów. Głównymi przyczynami niskiego poziomu wydatkowania środków było, jak wynika z wyjaśnień, zastosowanie do wyboru projektów trybu konkursu z preselekcją, który wydłużył proces oceny wniosków o dofinansowanie i proces kontraktacji, nałożenie się na siebie okresu naboru wniosków oraz przedłużający się proces legislacyjny dotyczący rozporządzeń wykonawczych wydanych przez Ministra Rozwoju Regionalnego, co opóźniło rozpoczęcie prac nad dokumentacją konkursową.

Na dzień 30 czerwca 2010 r. zatwierdzono do realizacji 963 wnioski wybrane w trybie konkursowym o wartości dofinansowania 4 449 809,2 tys. zł i zostało podpisanych 588 umów (61%) na kwotę dofinansowania 2 472 310,5 tys. zł (56%). Wyniki kontroli przeprowadzonej w MJWPU wykazały, że głównymi przyczynami wydłużania procesu podpisywania umów były trudności ze gromadzeniem przez wnioskodawców niezbędnych dokumentów do podpisania umowy oraz specyfika trybu naboru wniosków w drodze konkursu z preselekcją, w którym składanie dokumentacji do oceny wykonalności następowało w terminach zadeklarowanych przez beneficjentów, po wstępnej decyzji Zarządu Województwa o wyborze projektu do dofinansowania.

3. W ocenie NIK liczba i przygotowanie merytoryczne pracowników Urzędu pozwalało prawidłowo realizować zadania Instytucji Zarządzającej RPOWM. Na 30 czerwca 2010 r. z 60 osób realizujących zadania objęte kontrolą 37 osób posiadało ponad dwuletnie doświadczenie w zakresie wdrażania funduszy unijnych, a 11 osób legitymowało się doświadczeniem od 1 do 2 lat. W badanym okresie średnioroczna liczba zatrudnionych przy wykonywaniu ww. zadań wzrosła z około 56 w 2008 r. do 69 w 2009 r. i 85 w I półroczu 2010 r.

Wyniki kontroli wykazały, że w Opisie Systemu Zarządzania i Kontroli w ramach RPO WM nie podano indykatywnej liczby etatów. W trakcie kontroli Dyrektor Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego podjęła kroki w celu zmiany ww. Opisu Systemu i uwzględnienia w nim Indykatywnego Wykazu Etatów.

Dla osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WM w MJWPU opracowany i wdrożony został system motywacyjny obejmujący nagrody, wyróżnienia oraz uczestnictwo w szkoleniach, oraz system zastępstw.

4. Analiza 15 wniosków o dofinansowanie wykazała, że Zarząd Województwa Mazowieckiego zatwierdzał projekty do dofinansowania w sposób zgodny z obowiązującymi procedurami.

Zgodnie ze Szczegółowym Opiszem Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (uszczegółowienie RPOWM) Zarząd Województwa przyznał dodatkowe punkty dwóm projektom w ramach kryterium „bieżących potrzeb”, co spowodowało przeniesienie ich z listy rezerwowej na listę projektów wybranych do dofinansowania. Użycie tego kryterium dla projektów: *„Zakup wyposażenia do Szpitala Powiatowego w Garwolinie w celu podniesienia jakości usług medycznych oraz zwiększenia możliwości diagnozowania i leczenia”* (w ramach Działania 7.1) i *„Kreowanie wizerunku turystycznej marki Mazowsza”* (w ramach Działania 6.2), zostało odpowiednio uzasadnione i uznane jako ważne dla rozwoju regionu. Umieszczenie ww. projektów na listach rankingowych nie spowodowało pozbawienia dofinansowania innych, wcześniej zakwalifikowanych projektów.

5. Objęte kontrolą trzy poświadczenia i deklaracje wydatków były sporządzone zgodnie z obowiązującymi procedurami i przekazane do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji terminowo. Ustalono, że prace związane ze sporządzaniem poświadczeń realizowane były w każdym przypadku w taki sam sposób. Weryfikacja formalna, rachunkowa i merytoryczna poświadczenia i deklaracji wydatków oraz wniosku o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji dla projektów realizowanych w ramach RPOWM 2007-2013 udokumentowana została w listach sprawdzających, świadczących o dokonaniu ich weryfikacji niezależnie przez dwóch pracowników. Kwoty zbiorcze poświadczeń były zgodne z sumami wynikającymi z wniosków o płatność okresową (wykazanych na liście wniosków beneficjentów o płatność), na podstawie których zostało przygotowane badane poświadczenie.

6. Kontrola dwóch zakończonych projektów pomocy technicznej wykazała, że były one realizowane legalnie i rzetelnie. Analiza czterech wniosków o płatność (wraz z dowodami księgowymi) złożonych w ramach ww. projektów, dla których beneficjentem była Instytucja Zarządzająca wykazała, że projekty były realizowane terminowo, wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności i spełniały wymogi kwalifikowalności określone w Wytycznych

Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie korzystania z pomocy technicznej oraz w „Zasadach realizacji projektu systemowego w ramach pomocy technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013”. Środki zostały wydatkowane na cele określone w RPO oraz w projektach. Wydatki zostały faktycznie poniesione i udokumentowane oraz były niezbędne i bezpośrednio związane z przygotowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem i kontrolą RPO. W Urzędzie prowadzona była odrębna ewidencja księgowa tych wydatków, a transakcje związane z realizowanym projektem były należycie rejestrowane w księgach rachunkowych. Dokumenty księgowe zawierały opis wskazujący na widoczny związek z realizacją projektu z Pomocy Technicznej. W badanych projektach zostały osiągnięte zaplanowane wskaźniki produktu.

7. Kontrola przeprowadzona w MJWPU wykazała, że Instrukcja Wykonawcza nie przewidywała możliwości składania przez wnioskodawców protestów w sytuacji umieszczenia ich projektów na liście rezerwowej. NIK zwraca Panu Marszałkowi uwagę, iż w świetle orzecznictwa NSA (np. postanowienie z 10 czerwca 2010 r., sygn. Akt II GSK 565/10 oraz postanowienie z 6 maja 2010 r., sygn. Akt II GSK 282/10) za informację o negatywnej ocenie projektu uznać należy także to, że projekt nie został zakwalifikowany do dofinansowania, lecz umieszczony na liście rezerwowej. Definitywna pozytywna lub negatywna ocena wniosku o dofinansowanie, zdaniem NSA, następuje bowiem poprzez ocenę możliwości przyznania środków finansowych i zawarcia umowy o dofinansowanie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Bieżące opiniowanie i zatwierdzanie Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia.
2. Podjęcie działań mających na celu poprawę dynamiki wykorzystywania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust.1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Marszałka, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienie pokontrolnego, przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. adresat
2. a/a